

Beschikking, houdende ontheffing voor het beroepsmatig uitvoeren van vluchten met het onbemande luchtvaartuigstelsel Falcon 8 zonder BVL, BVL, geluidscertificaat en BVB door Cyberhawk Innovations Ltd.

Datum: 18 oktober 2013

Nummer: ILT-2013/38556

De Staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu,

Handelende in overeenstemming met de Minister van Defensie;

Gelezen het verzoek van Cyberhawk Innovations Ltd., contactpersoon de heer M. Sickling, tel.: +44 (0) 1506 592189, e-mail: mark@thecyberhawk.com;

Overwegende dat:

- lichte onbemande luchtvaartuigen (UAS) volgens artikel 20 van het Luchtverkeersreglement voorrang moeten verlenen aan al het andere luchtverkeer; dat dit mogelijk is door binnen zichtafstand van de piloot te blijven en naast de piloot nog een observant te verplichten;
- Cyberhawk Innovations Ltd. voldoende ervaring heeft om op deze specifieke locatie met de door hen gebruikte onbemande helikopters op verantwoorde wijze te kunnen opereren;
- het verboden is om beroepsmatig vluchten met een licht onbemand luchtvaartuig uit te voeren, tenzij hiervoor ontheffing is verleend;
- Cyberhawk Innovations Ltd. de procedures en verantwoordelijkheden in een operationeel handboek heeft beschreven;

Gelet op de artikelen 2.1, vierde lid, 3.21 en 5.5, derde lid, van de Wet luchtvaart;

BESLUIT:

Artikel 1

1. Aan **Cyberhawk Innovations Ltd.** wordt ontheffing verleend van de verbodsbepalingen van artikel 3.8, eerste lid, en 3.19a, eerste lid, van de Wet luchtvaart en van de verbodsbepaling van artikel 1, eerste lid, onderdeel a, van de Regeling modelvliegen voor het maken van vluchten met een lichte onbemande helikopter, zonder toegewezen **nationaliteits- en inschrijvingskenmerk** en zonder dat het luchtvaartuig is voorzien van een geldig **bewijs van luchtwaardigheid** en **geluidscertificaat** voor het uitvoeren van beroepsmatige vluchten met een licht onbemand luchtvaartuig.
2. Ingevolge artikel 2.1, vierde lid, van de Wet luchtvaart wordt aan de navolgende medewerkers van **Cyberhawk Innovations Ltd.** ontheffing verleend van het verbod, genoemd in artikel 2.1, eerste lid, van de Wet luchtvaart, voor het beroepsmatig maken van (test)vluchten met het lichte onbemande vliegtuig, type Falcon 8, zonder in het bezit te zijn van een geldig **bewijs van bevoegdheid**:
 - a. Mark Sickling;
 - b. Bruce Irving;
 - c. Michael Cipriani;
 - d. Calum Darling.Cyberhawk Innovations Ltd. fungeert bij de voorbereiding en uitvoering van de vluchten als exploitant van het onbemande luchtvaartuigstelsel (UAS) Falcon 8.
3. Aan de ontheffing, genoemd in het eerste en tweede lid, zijn de voorschriften en beperkingen verbonden die zijn opgenomen in artikel 2 van deze beschikking.

Artikel 2

Aan deze ontheffing zijn de volgende voorschriften en beperkingen verbonden:

- a. Cyberhawk Innovations Ltd. mag vluchten met het onbemande luchtvaartuig uitvoeren bij Vlissingen, coördinaten 51°26'23"N – 003°43'33.4"E, tot een maximale hoogte van 400 ft AMSL;
- b. de vluchten met het onbemande luchtvaartuig vinden plaats binnen de geldigheidsperiode van deze beschikking;
- c. de vluchten worden uitgevoerd bij een vliegzicht van ten minste 1,5 km en vrij van bewolking;

- d. de vluchten mogen niet plaatsvinden boven mensenmenigten, constructies, bewoonde gebouwen, vaartuigen of voertuigen;
- e. de horizontale afstand tussen het onbemande luchtvaartuig en mensenmenigten, constructies, gebouwen, vaartuigen en voertuigen die niet onder zeggenschap vallen van Cyberhawk bedraagt ten minste 150 meter;
- f. het lichte onbemande luchtvaartuig blijft binnen het gezichtsveld/Visual Line of Sight (hierna te noemen: VLOS) van de piloot; VLOS wil in ieder geval zeggen dat de afstand van het luchtvaartuig tot de piloot, die het externe besturingsstation bedient, maximaal 500 meter en de vlieghoogte maximaal 120 meter boven het aardoppervlak (400 ft AGL) bedraagt;
- g. de vluchten worden uitgevoerd conform het aangeleverde operationele plan van Cyberhawk gedateerd 1 oktober 2013 en het operationele handboek gedateerd 1 juni 2013;
- h. Cyberhawk zorgt ervoor dat de piloot altijd direct de koers en hoogte van het luchtvaartuig kan wijzigen, ook als bij normale vluchttuitvoering geen sprake is van manuele besturing van het onbemande luchtvaartuig;
- i. Cyberhawk wijst voor de desbetreffende vlucht een gezagvoerder aan onder wiens verantwoordelijkheid de vlucht wordt uitgevoerd; vóór de vlucht neemt de gezagvoerder kennis van alle gegevens en inlichtingen die voor de uitvoering van de vlucht van belang kunnen zijn;¹
- j. Cyberhawk wijst naast de gezagvoerder en/of piloot² voor de desbetreffende vlucht een observant aan; het is de taak van de observant om de gezagvoerder te voorzien van informatie over de omgeving en de daarmee samenhangende botsingsrisico's en zo nodig daaromtrent instructies te geven;
- k. *Verzekering*
 - 1°. Cyberhawk is verzekerd voor aansprakelijkheid bij ongevallen al dan niet resulterend in schade of letsel ten aanzien van derden;
 - 2°. Cyberhawk voldoet ten minste aan de verzekeringseisen zoals deze zijn vastgelegd in Verordening (EG) nr. 785/2004 van het Europees Parlement en de Raad van 21 april 2004, betreffende de verzekeringseisen voor luchtvervoerders en exploitanten van luchtvaartuigen;
- l. Cyberhawk stelt voor iedere vlucht ten minste één veilige positie voor het onbemande luchtvaartuig vast voor die gevallen waarbij de communicatie tussen het onbemande luchtvaartuig en het externe besturingsstation wordt verbroken;
- m. Cyberhawk stelt voor iedere vlucht een plan vast waaruit in ieder geval volgt dat de risico's worden gemitigeerd van een mogelijke botsing met overig luchtverkeer dan wel mensenmenigten en gebouwen op de grond;
- n. *Voorvalmeldingen*
 - a. Cyberhawk meldt *voorvallen en ernstige incidenten* binnen 72 uur aan het Analyse Bureau Luchtvaartvoorvallen van de Inspectie Leefomgeving en Transport ingevolge de Regeling melding voorvallen in de burgerluchtvaart; zie www.ilent.nl onder 'luchtvaartvoorval melden' en www.ais-netherlands.nl voor AIC-B 02/10;
 - b. *Ongevallen* (= met gewonde(n) of dode(n)) moeten (na de hulpverleningsoproep) direct worden gemeld aan:
 - a) de OVV via 0800 MELDOVV of 0800 6353 688, en
 - b) de crisiscoördinator van ILT: 070 456 3434;
 - c. *Incidenten* worden binnen Cyberhawk geadministreerd en beoordeeld en het management bekijkt of deze moeten leiden tot verbeteringen van de bedrijfsvoering, in ieder geval wanneer de incidenten betrekking hebben op de vluchttuitvoering;
- o. Cyberhawk draagt ervoor zorg dat iedere geplande vluchttuitvoering op een terrein aangewezen voor tijdelijk en uitzonderlijk gebruik wordt gemeld bij de Inspectie via een e-mail aan meldingtug@ilent.nl; ingevolge artikel 35, derde lid, van de Regeling veilig gebruik luchthavens en andere terreinen meldt de houder van de ontheffing ten minste 24 uur vóór de dag dat het terrein zal worden gebruikt dit voornemen schriftelijk of per e-mail aan de minister en de burgemeester van de gemeente waarin het desbetreffende terrein ligt; de melding aan de minister kan worden gedaan door het sturen van een e-mail aan meldingtug@ilent.nl;
- p. het is de verantwoordelijkheid van Cyberhawk dat voldoende voor de vluchttuitvoering met dit luchtvaartuig opgeleid gekwalificeerd en vakkundig personeel wordt ingezet bij de lichte UAS-vluchttuitvoering;
- q. personeel dat gemoeid is met de vluchtvoorbereiding of -uitvoering van het lichte UAS werkt niet met het systeem indien er sprake is van een omstandigheid waarbij vermoeidheid of een gevoel van niet fit zijn een gevaar voor de luchtwaardigheid of de vlucht zou kunnen opleveren;
- r. Cyberhawk Innovations Ltd. initieert de publicatie van een NOTAM bij het AIS AOCS NM, e-mail:

¹ Zoals weersomstandigheden en -verwachtingen, ter plaatse geldende luchtverkeersregels (o.a. zichtbaar via de VFR-luchtvaartkaart Nederland en de luchtvaartgids www.ais-netherlands.nl) en eventuele bijzondere omstandigheden, bekendgemaakt in berichten aan luchtvaardenden (NOTAMS).

² De gezagvoerder is degene die eindverantwoordelijk is voor de vluchttuitvoering. Dit kan de piloot zijn, maar ook een andere persoon.

ais@mindef.nl of per telefoon 0577-458335 bij het AIS AOCS NM uiterlijk 5 dagen vóór de vlucht plaatsvindt.

Artikel 3

Het handelen in strijd met deze beschikking is een strafbaar feit.

Artikel 4

Deze beschikking treedt in werking met ingang van de eerste dag na dagtekening van de Staatscourant waarin zij wordt geplaatst en vervalt op 1 januari 2014.

*DE STAATSSECRETARIS VAN INFRASTRUCTUUR EN MILIEU,
namens deze,
DE SENIOR INSPECTEUR ILT/VERGUNNINGEN,
A. Schurink-v.d. Klugt*

Bezwaarclausule

Indien u het niet eens bent met deze beslissing kunt u hiertegen, op grond van het bepaalde in de Algemene wet bestuursrecht, binnen zes weken na datum waarop deze beslissing is verzonden schriftelijk bezwaar aantekenen.

Het bezwaarschrift moet worden ondertekend en moet ten minste bevatten:

- de naam en het adres van de indiener;
- de dagtekening;
- een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht;
- de gronden van het bezwaar.

Het bezwaarschrift kunt u richten aan:
Inspectie Leefomgeving en Transport
Team Juridische Zaken
Postbus 16191
2500 BD Den Haag